

ԳԻՂ ԳԻՂ

Մեծ վեճ մը կայ հիմակ Գաղղիայի մէջ, որուն պատճառը ան է որ շատ ատենէ 'ի վեր կը զոհուի աշխիւն Գաղղիայի ու Պէլճիգայի մէջ միաբանութիւն մը հաստատել մաքսի տուրքերուն վրայօք : Ըս բանիս համար երկար խորհեցան կառավարութեան մեծամեծ պաշտօնատարները և կըխորհին միշտ . ինչու որ յայտնի կերևայ կըսեն որ աս առևտրական միաբանութիւնը Պէլճիգայի հետ , շատ օգտակար պիտի ըլլայ Գաղղիայի : Բայց կան նաև շատ անձինք որ ասոր հակառակը հաստատելով , կըցածնուն չափ դէմ կեցած են . ասանկով օր ըստ օրէ մեծնալով վրայ է վեճը :

ԱՄԵՐԻԳԱ

Միացեալ Մահանգներ :

Ընցած հոկտեմբեր ամսու 2 ին մեծ տօնախմբութեան հանդէս մը եղաւ Լիւ Լօրք քաղաքը , Բրոքլին գետի ջուրը քաղաքը մոցունեննուն համար . ու աս պատճառով բոլոր գործերը դադարեցան նոյն օրը . Լիւ Լօրքի մէջ բաւական յստակ ջուր չի գտնուելով , բնակիչները նեղութիւն կըկրէին . ուստի աս պակսութիւնը հոգալու համար 12,000,000 թալէն ծախք ընելով դարձուցին յիշեալ գետին ջուրը ու քաղաքը բերին : Ըս երևելի գործը զուի տարին լրման եօթը տարւան մէջ :

ՆԵՐՍԻՍԻ

Սօս ատեններս շատ բարեկարգութիւններ եղաւ հոս , թէ՛ ծովագետայ և թէ՛ ներսի քաղաքներուն մէջ . քանի մը նոր գեղանք շինեցան զանազան տեղեր . ու կառավարութիւնը մեծ փութով հոգ կըտանի որ աս կողմերը շէնքերով դարդարէ ու երկրագործութիւնը օր ըստ օրէ առաջ տանի : Երդէն ճեղքայիլի մէջ զննորական ձմերանոցներ , հիւանդանոցներ , եկեղեցիներ ու դպրատուններ շինւած են . նաև նոր շուկաներ աղբիւրներ և Լուստուրի ժողովարաններ ու համալսարաններ ալ

Թէ՛ կընդդէմ որ գայ Լուստուրի իր պաշտօնը բանեցնելու համար : Բայց Մազինին աղախին մը ունէր Սանդա (Սրբուհի) անունով , որուն ամէն բանի վրայ խորհուրդ կըհարցնէր , և կուրօքն անոր խրատները կըբռնէր : Սանդա հարցնելով առաջ այս կնկանը կարծիքը ետքը գրեց Պապին թէ ինքը չէր կրնար իր խնդիրը կատարելու . վասն զի իր աղախինը չէր հաճեր իր տունը ուրիշ տեղ փոխելու : Ըս բանը ըսել տրվաւ հոսմայեցի ծաղածուններուն . թէ Մազինին աւելի հնազանդութիւն ունի իր Արքուհին քան թէ Լորին Արքաղնութեանը : Բայց խիստ ծիծաղական բան մը ունէր այս մարդը . երբոր միտքը դէմ ծամբորդութիւն մը ընելու , մանրախոյզ հոգողութեամբ ինքը իր ձեռքը կըգրէր ճիշդ ցանկ մը բոլոր այն մարդոց և բաներուն , որ իր հիտը պիտի տանէր : Մարդիկ , ձիեր , շուներ , մանրմուշ սեղանի անօթներ , կօշիկի կապեր , և պիտո պիտու բաները , ամէն ալ ցանկը կանցնէին . և երբոր ծամբայ ելլելու օրը կուգար՝ սաստիկ ծանրաբարոյութեամբ մը ձեռքը կառնէր ցանկը , և բարձր ձայնով մէջի գրվածները անունովին կըկանչէր՝ պիտո առաջ իրմէ սկսելով :

պիտի բացւին մօտերս . անանկ որ կառավարութեան եկամուտները միշտ է վեճալով վրայ են : Լաւերուն ապահովութեանը համար՝ նաւահանգստին ամբարտակը հետզհետէ երկնցընելու կըջանան դէպի այն կողմը ծովուն՝ ուր տեղ քանի մը տարի առաջ կէս ժամու մէջ տասներորս նաւ մէկէն ընկողմեցան : Լոր ծամբաներ շինւած են ներսի կողմերը , ու աս միջոցով զիւրութեամբ հաղորդակցութիւն կընեն մէկմէկու հետ այլևայլ քաղաքներու բնակիչները . արաքսիք , հրէայք և առանց զէնքի՝ ապահովութեամբ ծամբորդութիւն կընեն . մէկ կողմէն ալ եւրոպացի վաճառականները անդադար ապրանք կըտանին Կոստանդինա , Մասքարա և ուրիշ քաղաքները : Սերջապէս , աս կողմերու բնակիչները մեծ սէր մը ունին հիմակ գաղղիացոց վրայ , ու շատ զարմանք կըցուցուն անոնց մարդասիրական վարմունքին : Ըս օրիս առպրներու գլխաւորներէն մէկը հրապարակաւ գովէին ետեւ գաղղիացիները՝ աս խօսքն ալ ըսաւ . «Բաւեք բըրիստոնայ էք , բայց Մէքքէ ուխտի երթալու տաճիկները՝ ձեր տէրութեան նաւովը կըխրկէք հոն որ երթան իրենց ուխտը կատարեն . մեծ մարդիկ էք դուք , արժանի աս ժողովրդոցը հրամայելու . . :

ՅՈՒՆԱՍՏԵԼՆ

Գաղղիայի երրորդ ծովագետ Մ . Տըլասիւս , անցած ամսու 28 ին Լիթէնքի նաւահանգիստը հասաւ իր փորթիկ նաւատորմովը :

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օփուռիս , 13 նոյեմբեր :

Յօժարամիտ կըծանուցանենք ուսումնասէր հասարակութեան , որ ասկէց ետեւ Մեսրոպեան վարժարանին Խանգարան վերձանութեան ըսւած սենեակը որ Սիւնեաց լիկերութեան ջանքովը հաստատուած է , բաց պիտի ըլլայ ամեն շաբաթ իրիկուն ինչւան ժամ 5 :

Կըյուսանք որ քաղաքիս ազգասէր ուսումնականները յօժարութեամբ կըհրամայեն հոն , բանասի

րական նիւթերու վրայ խօսակցելու . կամ (Խանգարանին ընտիր գրքերը կարդալով , և կամ ուսումնական գործիքներուն փորձը տեսնալով զըօսանալու :

Գաղղիերէն օրագրութեան մը մէջ կըկարդացելու «Տէպա ըսւած օրագիրը Գաղղիայի , աս օրվան օրս արտառոց ընթացք մը ունի . ինչու որ շարունակ օսմանեան տէրութեան դէմ կըգրէ , անհիմն պատճառներէ գրգռեալ . անանկ որ կըպարտաւորինք անոր ըսածները ջրեւ միշտ , ու միշտ վեճաբանիլ անոր հետ՝ իր գրածներուն ստուծիւնը ճաշկաստանի վրայօք , ամմէնուն յայտնելու համար :

«Ստոյգ է որ աս օրագրութիւնը գրողները բոլորն ալ գիտնական անձինք են . բայց այնքան նախապաշարմունքներով լեցւած են ճաշկաստանի դէմ , որ տըւած լուրերնուն մեծ մասն ալ ծուռումուր՝ ամենին ճշգրտութիւն չունին : () Երեսակի համար՝ անցած ամսու 3 ին հրատարակած յօդւածին մէջ անանկ սխալ լուր մը դրած է որ չենք կրնար լուծութեամբ անցնիլ : Երբ որ Լսորիստան օսմանեան իշխանութեան տուր անցաւ նէ , կըսէ , Լսորիստանի Գուռը՝ Լիբանանու կառավարութիւնը իր նախկին հիմանցը վրայ չի հաստատեց . մէկ դի ձգեց Լիւրիները , ու անոնց տեղը տաճիկ կառավարիչ մը դրաւ :

«Ըս լուրը բնաւ ճշգրտութիւն չունի . ինչու որ ստոյգ գիտենք թէ Լ . Գուռը վաղեմի սովորութիւնը պահելով , անոնցմէ մէկը՝ Լիւր Լիւր անունով , անմիջապէս յաջորդ դրաւ ծեր Լիւր Պէշիլին տեղը : Բայց քանի մը ամիս անցնելէն ետեւ , տեսնալով որ այս նոր իշխանին վարմունքը գլխովին հակառակ է , թէ՛ կառավարութեան և թէ՛ այն տեղի բնակիչներուն ակնկալութեանը , արժան դատեց ու ըրիշորոշմունք մը ընելու . որու համար դեռ կըխորհին տէրութեան մեծամեծները ու բան մը վճռած չեն :

Խաղան քաղաքը պատահած մեծ հրդեհին վրայօք մանրամասն լուր մը կըկարդանք Բեդրպուրիկի Կազէր տըլա Բօլիս ըսված լրագրին մէջ :

Օգոստոս ամսու 12-13 ին , 1317 շինւածք երբէք է հրդեհէն . այսինքն՝ քարուկիր շէնքերէն 9 եկեղեցի (որոնց մէջն է նաև կրօնաւորներու վանք մը)՝

ձուլութեամբ և ուղղութեամբ և կըցուցնէր բազմահմուտ տեղեկութիւն : Ըստ գործերը շարագրեց որոնց ձեռագիրները կըսընցուցին ժառանգները իրենց գրքատանը մէջ :

Ընդդէմ Պաշէի տի Սանդ Լիւրիսի ուրիշ անանի անձ մը , հեղինակ շատ ճառերու բժշկականութեան վրայ գրած որ շատ անցուկ էին , Լուստուր գաւառու էր այս արուեստին . երբոր հիւանդի մը քով կըգտնուէր , թատրոնի տեսարանին վրայ ինչ պոքրիկներ բոլորովին մոռցող դերասանի մը պէս , կըտարակուսէր . կըթոթովէր , կանճրկէր , և անանկ անբաւականութիւն մը կըցուցնէր որ ամենեւին ո'չ մեծը և ո'չ պոքրիկը կըվստահէին իրեն . ուստի բոլոր իր գիտութեամբը շատ անգամ աղքատութեամբ տառապեցաւ : Սերջապէս Բսեստոս Լիւր օգուտ քաղելու համար առաւել անոր հրահանգիչ կենցաղակցութենէն քան թէ բժշկականութեան ճարտարութենէն , տրվաւ անոր բժշկական տիտղոսը և եկամուտը :

Սուրբիլիոս Կրաքոս ծնեալ 'ի Լուստուր գաւառէն վերջերը՝ ազնուական բայց աղքատ ազգատոհմէ

Լիւրիկոյայոս . որուն դարձեալ ինքը կըպատասխանէր թէ Լուստուր ասոր պէս կըկանչէր իր բարեկամները և ծառաները . անկէ ետքը , որովհետեւ անհնար էր շներուն ու ձիերուն պարտաւորված պատասխանը տալ . ծառային մէկը՝ որուն տրվէր էր այս պաշտօնը , կըպատասխանէր անոնց տեղը՝ նմանցնելով իր ձայնը՝ ձիերու խնդրալուսն և շներուն հաչելուն : Կենդանիներէն կանցնէր ծերարներուն , ու սնտուկներուն , և մինչև որ այս արարողութիւնները չի լրմնար , ծամբայ չէր ելար :

Չէր թողուր որ խմելու համար գործածվի պաղ ջուր և մէջըսաւ (պուզ) խառնած գինի . ուստի այս բանիս վրայ իր ներհակութիւնը ցուցնելու համար գիրք մը շաբաղեց այսպիսի տիտղոսով . «Նաղազս չարաչար սովորութեան պաղ ըմպելիքներու» : Ըս գրքիս մէջ հաստատեց իբր առաջին սիկզն առողջութեան անհրաժեշտ կանոնի՝ բացարձակ հրաժարումը պաղ ըմպելիքների , որ է հաստատութիւն այլանդակ իր հանրական գործածութեանը մէջ . որուն և ստուծիւնը կըյանդիմանէ բանականութիւնը ու փորձառութիւնը :

Ըստ ամենայնի իր դրելու կերպը լեցուն էր պեր-

մեծ դպրատուն մը, ազնուականներու ժողովարանը, զինուորական կառավարչին և ուրիշ մեծերուն բնակարանները, համալսարանին կէտը, աստղաբաշխական դիտանոցը, փոստայի տունը, հիւանդանոցը, հիւրանոց մը և յիմարանոց մը. կառավարութեան պալատը, ձմեռանոցը դժուար. սուրբ հարութեան եկեղեցին 220 առանձին տներով, կոստանի տաճարը և միւսքէն, ցորենի վաճառանոցը. 182 խանութ ու 7 գինեւանդ. ընդ ամենին 451 փայտէ շէնք: Եւ տոնցմէ զատ՝ կրթութեան տունը, թատրոնը 15 մասնաւոր խանութներով. ու մէկ փայտաշէն կամուրջ մը Պուլսի գետին վրայ շինուած:

Եւ հետեւի, կրտէ նոյն լրագիրը. բոլոր էրաժաններուն գինը որոշ գինով. ինչու որ խիստ շատ վաճառքներ ու փոխանակագիրներ էրեցան:

Ինչպէս հիմայ տաւանդներ հոգիի մարմին գրաւորեցաւ, որոնք դժբաղդութեամբ կրակին մէջը էրեր էն:

Փարիզը Սօնի թէօր օրագրութիւնը կը ծանուցանէ, թէ մօտեւոր ընկերութիւն մը հաստատուեցաւ լոնտրայի մէջ, որոնք միտք ունին Վիգիլեան ծովը խաղաղական Ուիկիանոսին հետ միացնելու փորձ մայի պարանոցէն անցք մը բանալով: Կրտէ թէ Ս. Պարէնի անունով մէկ մը գլուխ է աս ընկերութեանը, ու ծախքերուն համար կարելու եղած դրամագլուխն ալ պատրաստեր են: Բանի մը վարպետ մեքենայագործներ խրկուեցան հոն, որոնք ինչ կերպով սկսեւ և առաջ տանիլ պէտք է նէ աս գործը արդէն իմացուցիւր են ընկերութեանը. անանկ որ աս մեծ գործքին հարաւորութեանը վրայ ալ ամենեւին տարակոյտ մը չի կայ:

Եւ քիչ քիչ Սօնի գետին վրայ հասնողներուն մէջ գրաւ (պէս) դրած են մօտեւոր շատ ստակով, Վիլուօր կոչուած մարդը մը համար, որ խիստ շատ ձամբայ քաղող անձ մըն է եղեր: Եւ մարդը խօսք տրեւր է հազար մըն, կամ 300 փարսախ տեղ քալելու, 41 օր ու 16 ժամու մէջ. մէկ ժամը մըն մը տեղ պիտի քալէ: Եւ քիչ 500 մընը լրացուցիւր է 500 ժամի մէջ. ու կրտէ թէ կատարեալ առողջ է և քալել:

սաստիկ ախորժակ մը ունէր գիտութեանց և բանաստեղծութեան: Մանաւանդ այս վերջինին վրայօք գրածները անյարմար չեն իր ատենի քաջ բանաստեղծներուն: Եւ ինչպէս յանկարծ ցուցուց իր վրայ մտաց մոլորութիւններ, որ արգելք չըղան իրեն անձնատուր ըլլալու իր սիրելի ախորժակին: Իր ատենվան գրած հատուածները խառն են խելագարութեամբ և հանձարով, որոնց վրայ զարմանալով կը խնայային կարգաւորները:

Պիետ մեծ զուարճութիւնը էր անտարանը բացատրել հաւաքված ժողովուրդին. և այս գործը անանկ գլուխ կը հանէր որ ամենին ալ կը հաւանէին: Եւ քիչ խօսելով անտարանին մէջի հարկաւորակտին հիւանդ տղին վրայօք, կը ցուցնէր իր դէմքին վրայ խորհրդաւոր երեւոյթ մը և մեծ լուծիւն կը պատուիրէր ունկնդիրներուն, մանաւանդ տղաքին հետ բերող կանանց: Եւս հարկաւորակտին հիւանդ տղան հոս քովը պառկեր է, կրտէ, և անքաղաքավարութիւն ու անգութիւն է խոռովը անոր քիչ մը հանգստութիւնը որ կը վայելէ: Եւ քամ մ'ալ ըսաւ ժողովուրդին թէ ինքը նեոն էր: Եւս մի կարծեք կը քարէր ետէն, որ էս այն անագործն է ցատանայա-

լու ըսկաւած ատենէն ինչպէս հիմայ իրեք լրագրէ պակտեր է իր ծանրութենէն: Եւս գէշ օրերու հանգիւյր է աս տարօրինակ ձամբայ քաղողը, ու արեւ տաքութիւնն ալ ստուերի մէջ՝ 33 աստիճան է եղեր:

Պարմանական օրագրի մը մէջ կը կարդայուի, թէ Պարգաբրիններուն մէջ, որ Սուլադայի (երեւելի կղզի մըն է Հինդիստան) մէկ առանձին տեղի մը բնակիչներն են, մարդակերութիւնը չէ թէ միայն համբերութեամբ կը տարւի, այլ նաև անոնց օրէնքներն ալ կը հրամայեն հետեւեալ դիպածներուն մէջ:

1. Ընտելան ընտելերը: Եւս համար է որ կարգը և Պարգաբրիններուն մէջ անհաւատարմ կնիկներ չի կան. վասն զի դժուարաւ կը գտնուին որ իրենց մոլութեանը համար զերենք վտանգի մէջ ձգեն որչ որչ կերակուր ըլլալու:

2. Մատնիչները ու լրագիրները կուտեն:

3. Կրկին անգամ գողութեան մէջ բռնուողները մէկ ցցի մը կը կապեն, ու ով որ ուզէ անոր մէկն կտոր մը կը փրկուին կը խորովէ ու հանգստութեամբ կուտէ. ու մէկը անոր վրայ հոգ չունենար որ գոնէ սպաննէ զանի որ չի տանջուի:

4. Պարի ինկած թշնամիները. թէ որ պատեւրազմէն դուրս գերի բռնուին նէ որչ որչ կուտեն:

Չարմանալի բան մըն է որ ասանկ մարդկութեան գէմ եղած սովորութիւնը դեռ կը պահուի անանկ ժողովուրդի մէջ, որ բարբարոս չեն ըսելի, ու ծովու վրայ կը նաւարկին, որու մեծ մասն ալ կարդալ ու գրել գիտէ:

Եւս թուրքերը հարեւոյն կարողութիւն չ'ազդելու թուաւորը զօսացնելու համար, իր խելագարութեան ժամանակը: Կերենոյ թէ անկէց ետքը աս իշխանին հիւանդութիւնը բոլոր Լարուպա տարածեցաւ, ուր տեղ թուրք խաղալը երջանկութիւն ու զօսանք մը եղած է բարի ընկերութեանց նաև խիստ գէշերուն ալ:

Եւ թուրքերու խաղին վրայօք կը պատմուի թէ անեանի Եւս փիլիսոփան, օր մը Սաֆեդսպուրի կոմիսն տունը ըլլալով, տեսաւ որ լոյսը ու իր բա-

կան հրէշը ըլլամ որ ձեզ կը վախցնէ. ես մէկ քաղցրաբարդ ու մարդասէր նեո մըն եմ և մանաւանդ բարեկամ հիսուսի: Ինչորեքէք ինչ բոլոր կարելի շնորհները, ես կուտամ ձեզի:

Իսրայէլիներն մը օր խելքին եկաւ ձեւացնել Հերքիւլէսի կերպարանը, և ետքը ստուգութեամբ միտք դրաւ թէ բուն այն դիւցազունը ինքն էր: Ուստի հին աւանդութեանց յարմարվելով, մօրէ մերկ եղաւ, ուսեւրուն վրայ նետեց առիծի մը մորթ. ձի հեծաւ և չի նայելով սաստիկ ցրտուն ու ձիւնին որ առատօքն կուգար այս կերպով բոլոր քաղաքը ժուռ եկաւ: Եւս կը կտեսնէին այս մերկ մարդը անանկ ցուրտ եղանակի մէջ ձիւնով ու առիծներով ծածկված, խնդալէն կը մարկէին ամենին ալ:

Եւս խնդութեան գործքէն ետեւ գոցեցին զինքը խնդանոցի մը մէջ: Հոն շատ բարի օրինակ ու խելացիութիւն ցուցուց, հանդարտութեամբ պարապելով իր գրաւորական աշխատութեանցը. բայց օր մը խոհարարը (աշխիւ) հոն չի գտնուած ատենը մտաւ խոհանոցը (մութվար) միշտուրիկ կերաւ լափեց խնդանոցի մէջի

լեկամները, մեծ եռանդով մը թուրք խաղալու պարապեր էին: Փիլիսոփան ձանձրանալով երկար ատեն համր (տիլիզ) մարդու մը պէս աս անպըտուղ զօսանքին նայելէն, սրգոյցով մը դուրս հանեց իր գրքոյկը ու մեծ մտադրութեամբ ըսկըսաւ գրել: Խաղաղողներէն մէկը տեսնալով զանի, աղաչեց որ իր աղւոր մոռած մոռեքները ընկերութեանը զուցէ, որոնք իր յիշատակարանին մէջ գրած էր. դարձաւ Եւս գէպի ամենին ու պատասխանեց. «Պարմաներ, ուզելով ձեզի պէս արժանապատիւ մարդկանց խմատութիւնէն օգուտ մը քաղել, սկսայ գրել ձեր իրեք ժամէն ի վեր ըրած կենակցութիւնը»: Եւս պատասխանը ամէցուց խաղաղողները, որոնք մէկ գի ձգելով թուրքերը, սկսան խելացի մարդկանց պատշաճաւոր եղած եղանակով խօսակցել:

— Սոյնի օրէնքները կը հրամայէին որ գործքի մէջ չեղող ու պարապ ժուռ եկող քաղաքացին ամբաստանէ: Եւս փիլիսոփաները կերակուր չէին խտր երիտասարդներուն, ինչպէս որ ան օրւան բանաժ գործքերին չիմանային: Եւս որ մենք ալ ասանկ ընէինք նէ, ինքեան մարդիկ անօթի պիտի մեռնէին:

— Պարմաներս՝ հարուստ ու մեծ մարդկանց ըրած սեղաններուն վրայ խօսելով՝ որ իրենց տունը պանդոկի դարձուցած են, ամեն տեսակ մարդիկը անխտիր կը նոգնէին, որոնք հազիւ թէ կը ձանձնան, ու այսու ամենայնիւ իրենց բարեկամները կը սեպեն զանոնք, աս կերպ բարեկամները՝ «պտուկի բարեկամ կանանէ»:

— Սոյն օրերու Սոքեշէն պարտը փրէսպուրկցի, շատ ստացածներու տէր, ծանուցում մը հրատարակեց որով 12 հազար ըռալի կը խոստանայ ան մարդուն որ իրեն մէկ գիրք մը ներկայացնէ ինչ և ինչ նիւթի վրայ ըլլայ. «Եւս հանելի կըսէր, ու աս դարու քաղաքական կրթութեանցը համեմատ ըլլայ»:

Եւս սափիւն մը որ ան քաղքին մէջ երեւելի բանաստեղծի անուն ստացեր էր, բերաւ աս պարմանին մէկ գիրք մը բոլորը ճերմակ թուրք, ու արժան դատեցաւ որ խոստացած վարձքը աս սափիւն չին տրուի:

գտնուող մարդոց համար պատրաստված բոլոր կերակուրները: Եւս վրայ վերակացունները ալ չուզելով սնուցանել ասանկ դժոխորովայն խնդ մը, դուրս վերջն տեցին զինքը:

(Եւս բնաբանական գիտութեան վարպէտէ մը ըսելով որ կապացուցանէր թէ երկու բնական և մէկ մէկու ներհակ գործողութիւններ չեն կրնար ըլլար մի նոյն ժամանակի մէջ, ինչպէս՝ ցրտութեան և ջերմութեան զգացմունքը: Եւս պարզ օրինակ մը, ըսաւ բարակամիտ խնդ, հիմակ պիտի շփոթէ բուկին ձեռնարկութիւնը. և աս ըսելով առաւ մուրճ մը (չէքիճ մը) ու գամ մը և գամեց պտտի մը մէջ: Եւս ըսաւ վարպետին, ես կը բանամալ կը գոցեմ ալ կը պարպեմ և կը լեցնեմ միանգամայն: Եւ ինչ աւելի ներհակ բան կայ քան զգատարին ու լեցունը. այսու ամենայնիւ մի և նոյն վայրկեանի մէջ կը կատարվին:

Եւս պիտի քաջածանօթ և երեւելի գործը աս է: Իսրայէլու մէջ ուզելով պատուոյ աստիճաններ մտցնել բարեւոյ անձանց աստիճանին համեմատ, իրեք հատ գլխարկ (շափիա) շինել տրվաւ իրեն որ մէկգլուխ վրայ

